

Strategie prevence školní neúspěšnosti

Masarykova ZŠ Morašice

2025/2026

předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb.

Školní neúspěšnost žáka je řešena komplexně ve spolupráci školního poradenského pracoviště s rodinou žáka i se žákem samotným.

S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat výchovná poradkyně, metodik prevence a kterýkoli pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu. Vyhodnocují příčinu zhoršení prospěchu a v případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory.

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženi:

- děti se speciálně vzdělávacími potřebami
- děti, které nastoupily do školy
- žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
- žáci, kteří jsou nemocní a mají dlouhodobou absenci
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace

- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky ad.

Projevy šk.neúspěchu:

- neprospěchem,
- závadovým chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím,
- problematickým postavením v třídním kolektivu
- ostatní situace, kdy žák, nehledě na jeho školní výsledky, nezažívá pocit úspěchu, ztrácí motivaci k učení či se cítí jakkoliv jinak diskomfortně ve vztahu k učení
- problémy žáka ve vyučovací hodině (nerozumí výkladu, neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty, nestíhá zapisovat podle výkladu, nedokáže určit, co je podstatné, neumí se soustředit, opakovaně je v práci vyrušován spolužáky) atd.

Příčiny školní neúspěšnosti:

- snížený zájem o výuku
- vysoká absence
- nízká motivace
- pasivita
- snížená sebedůvěra
- nedostatek pracovních návyků
- záporný vztah ke škole atd.
- různé zdravotní problémy - epilepsie, smyslové, řečové vady atd.
- psychická deprivace atd.
- osobnostní charakteristiky žáků,
- vývojové poruchy učení nebo chování,
- sociálně nepodnětné prostředí, potíže v rodinných systémech,
- narušené klima školní třídy apod.

Při zjišťování příčin neúspěšnosti postupujeme ve vzájemné spolupráci:

ŠPP - třídní učitel – žák - ostatní vyučující - výchovný poradce - metodik prevence - vedení školy - ostatní pedagogičtí pracovníci - zákonní zástupci.

Podle povahy příčin rovněž další mimoškolní instituce.

Dlouhodobé cíle prevence šk.neúspěšnosti:

- zvyšování aspirační úrovně u žáků,
- podporování samostatného a nezávislého myšlení žáků,
- rozvíjení kvalitního sebehodnocení žáků, které je důležitou součástí celkového hodnocení,
- využívání metod aktivního učení a postupný rozvoj klíčových kompetencí,
- používání materiálů pro práci s diferenciovanou třídou,
- důsledné dodržování postupu, kdy každý žák (přiměřeně svému věku) je seznámen s kritérii školního výkonu, která jsou ve škole považována za školní úspěch,
- je pedagogy seznamován s možnými vhodnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj v dané situaci nejvýhodnější.

Použité metody a postupy: a) pozorováním jako diagnostickou metodou b) diagnostickým rozhovorem s žákem a zákonnými zástupci c) analýzou rozhovoru a formulováním možností náprav

Prostředky (aktivity), které vedou ke stanovenému cíli:

Všichni pedagogové soustavně provádějí pedagogickou diagnostiku:

a) pozorováním jako diagnostickou metodou

b) diagnostickým rozhovorem s žákem a zákonnými zástupci

c) analýzou rozhovoru a formulováním možností náprav

- prostřednictvím pedagogické diagnostiky stanoví, jaké jsou silné i slabé stránky žáka, a na tomto podkladě s ním pracují.
- zařazují aktivity v zóně nejbližšího vývoje žáka a následně podporují rozvoj odpovědnosti, samostatnosti a sebekontroly žáka,
- zařazují aktivity posilující pozitivní sebepojetí a sebevědomí žáků (např. využití diferencované výuky, technik kritického myšlení, formativního hodnocení)

Postup v případě nedosažení cíle:

- Vyučující předmětu, ve kterém hrozí žákovi neprospěch, budou o této skutečnosti prokazatelným způsobem včas informovat zákonné zástupce, na základě zjištěných příčin budou přistupovat k žákovi individuálně vzhledem k jeho možnostem a schopnostem. Motivace žáka ke vzdělávání a lepšímu výsledku bude promyšlena a aplikována tak, aby se žák snažil pochopit souvislosti učiva s praktickým využitím v životě, u starších žáků s možnou budoucí profesí.

Ve vyučovací hodině:

- učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost
- dává žákovi jasné a stručné pokyny a ověřuje si, zda žák pochopil zadání, informaci
- případně pomůže žákovi se začátkem práce a ujistí ho průběžně o správném postupu
- předem stanoví rozsah práce nutný k ohodnocení
- umožňuje používat názorné pomůcky, přehledy učiva, kalkulačku
- snaží se vhodným způsobem začlenit žáka do kolektivu, př. týmová spolupráce
- vede žáka k tomu, aby dokázal samostatně požádat o pomoc, pokud si neví rady

Ověřování znalostí a pochopení učiva může probíhat:

- ústní formou (na základě domluvy s vyučujícím)
- písemným prověřováním znalostí (na základě domluvy s vyučujícím)

Při ověřování učiva:

- učitel stanoví přesné a přiměřené požadavky
- stanoví přesný objem učiva, který bude hodnocen
- bude probíhat důsledná kontrola zadaných domácích úkolů

Zlepšení školních výsledků žáka je společným cílem vyučujících, žáků a jejich zákonných zástupců. Všichni společně se proto musí důsledně podílet na předem společně stanovených postupech.

Vyučující daného předmětu si po dohodě se zákonným zástupcem sjedná časové rozmezí a přesné datum schůzek k průběžnému vyhodnocování dílčího pokroku či pokračujícího neúspěchu.

Konkrétní opatření ve školním roce 2025/2026:

- realizace projektových dnů s cílem zvýšit atraktivitu školní docházky o zajímavé akce a motivaci žáka díky získaným poznatkům i mimo školní lavici
- činnost kroužků a mimoškolních aktivit - cíl: najít pro každého žáka zajímavou možnost realizace.
- doučování pro žáky ohrožené školním neúspěchem a jejich individuální podpora
- pro žáky možnost dostat k dispozici školní notebook nebo jiné přenosné zařízení ke školní, případně i k domácí práci.
 - prohlubování kvalifikace učitelů školením na témata kooperace, práce se žáky ohroženými školní neúspěšností, užití nových metod.

V Morašicích dne 1.září 2025

Vypracovala: Mgr. Jana Renzová